

423. Rosersberg (Norsa), Noroslunda sn.

Litteratur: M. Aschaneus, *Collectaneum Monumentale Runicum* (F b 10), s. 18—19 (UFT h. 40, 1925, s. 37).

Avbildning: Aschaneus, teckning (a. a.).

Runstenen är endast känd genom M. Aschaneus' uppgifter i hans beskrivning över fornminnen i Norrsunda socken (F b 10). Den stod »wijdh Norsa Söder Ängz giärdsgård, nedan för wäderqwarnen, wijdh thät gamla båtZ ländeställe, ått Norsa eller Nortzar». Enligt en senare på samma sida gjord anteckning av Aschaneus stod den »nu östan för Rosenbärgz huss, millan Ängzgården och Wederquarns backan, vid sin graf». Denna senare anteckning innebär icke, att stenen har blivit flyttad. Det är endast en ny orientering med anledning av att Rosersbergs slott blivit uppfört (1634—38). Runstenens plats har sålunda varit Ö om slottet, nedanför Väderkvarnsbacken, nära den vik som ännu sköt upp på östra sidan av Rosersbergs slott. På en gravyr i Erik Dahlbergs *Svecia Antiqua et Hodierna*, som visar slottet från Ö, finnes Väderkvarnsbacken med sin väderkvarn synlig. Det är förvånande, att den stora runstenen har kunnat så helt försvinna; den var helt okänd redan för antikvarierna under 1600-talets senare hälft. Möjligen har den fallit omkull och efterhand blivit dold och glömd. I så fall kan man hoppas, att den förr eller senare kommer i dagen. Men tänkbart är givetvis också, att den har blivit sönderslagen och använd som material i någon av de många byggnader, som under 1600-talet uppfördes vid slottet.

Stenen var enligt Aschaneus »Natura huitgrå stensslagh». Den var 4 alnar hög och 4—5 kvarter bred, sålunda en ganska hög (omkr. 2,40 m.) men smal sten. På toppen var ett stycke löst med inskriftens översta del.

Inskrift (enligt Aschaneus):

katilit · rita · stin · pini · iftir · kui · fapür · sin · kup · hialbi · ant · hans · aukups · mypir ·

Kætill let retta stæin þenna æftir Gyi, faður sinn. Guð hialpi and hans ok Guðs moðir.

»Kättil lät resa denna sten efter Gye, sin fader. Gud hjälpe hans ande och Guds moder.»

Till läsningen: Aschaneus' text (s. 19) har följande avvikelser från teckningen: 2 i; sk efter 4 i; 19 a; 52—62 auk · kups · mypir · 59 y är sannolikt felläsning för u.

Om mansnamnet *Gyi* se U 79. Möjligen är *Gyi* identisk med den man *Gyi*, som har rest en annan av runstenarna vid Rosersberg, det gamla Norsa, till minne av en son; se nedan U 424.

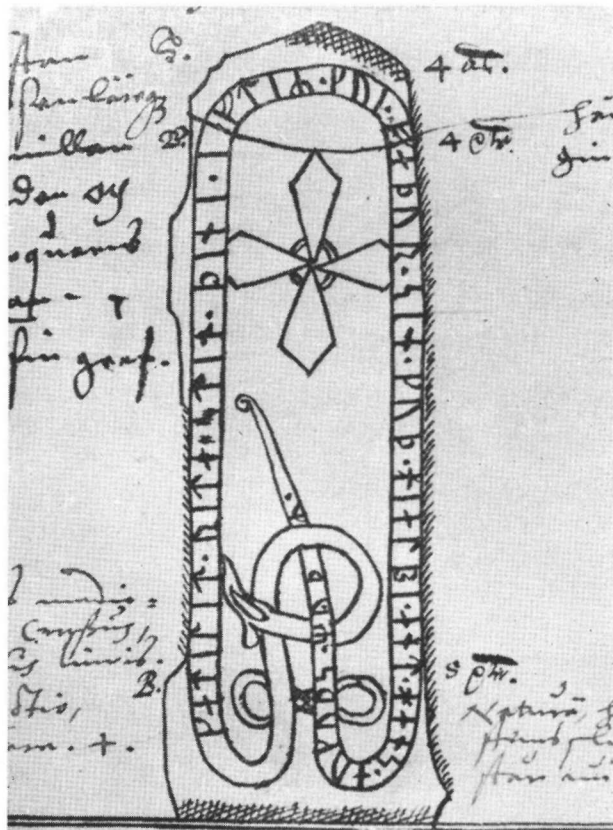

Fig. 128. U 423. Rosersberg, Norrsunda sn. Efter teckning av Aschaneus.